

Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach ONW

07.10.2006.

Cele działania

- zapewnienie ciągłości rolniczego użytkowania ziemi i tym samym utrzymanie żywotności obszarów wiejskich;
- zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich;
- promocję rolnictwa przyjaznego dla środowiska.

Podstawa prawna

Art. 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW) (Dz. Urz. UE L 277, str. 1 z 21.10.2005).

Opis działania

Działanie jest instrumentem wsparcia finansowego gospodarstw rolnych położonych na obszarach, na których produkcja rolnicza jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki naturalne. Dopłaty wyrównawcze dla gospodarstw rolnych, położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, kompensują istniejące utrudnienia w stosunku do gospodarstw położonych poza granicami ONW.

W ramach delimitacji obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania wyróżniono:

1) obszary górskie - gdzie produkcja rolna jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki klimatyczne i ukształtowanie terenu; do obszarów górskich zalicza się gminy i obręby ewidencyjne, w których ponad połowa użytków rolnych znajduje się na wysokości powyżej 500 m n.p.m.;

2) obszary nizinne - gdzie występują ograniczenia produktywności rolnictwa związane z niską jakością gleb, niekorzystnymi warunkami klimatycznymi, niekorzystnymi warunkami wodnymi, niesprzyjającą rzeźbą terenu oraz wskaźnikiem demograficznym i

znacznym udziałem ludności związanej z rolnictwem;

3) obszary ze specyficznymi naturalnymi utrudnieniami - obejmują gminy i obręby ewidencyjne rejonów podgórskich, które zostały wyznaczone na potrzeby ustawy z dnia 15 listopada 1984 o podatku rolnym (Dz.U. z ….. Nr 52, pz. 268, z późn. zm.); co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m.

Gminy te charakteryzują się co najmniej dwiema z czterech niżej wymienionych cech:

- a) średnia powierzchnia gospodarstw rolnych wynosi poniżej 7,5 ha;
- b) gleby są zagrożone występowaniem erozji wodnej;
- c) udział gospodarstw rolnych, które zaprzestły produkcji rolnej, wynosi powyżej 25% wszystkich gospodarstw rolnych;

d) udział trwałych użytków zielonych wynosi powyżej 40% w strukturze użytkowania gruntów.

Minimalne wymagania

Minimalne wymagania oznaczają normy obowiązkowe, które muszą być przestrzegane przy prowadzeniu działalności rolniczej, związane w szczególności z ochroną środowiska.

Beneficjent

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Kryteria dostępu

Pomoc w ramach niniejszego działania może być przyznana, jeżeli:

- 1) gospodarstwo rolne jest położone w granicach Rzeczypospolitej Polskiej ale, w całości lub częściowo w granicach ONW; pomoc z tytułu ONW dotyczy tylko działek rolnych, położonych w granicach ONW;
- 2) działki rolne, których dotyczyć będzie pomoc są sklasyfikowane jako grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe;
- 3) powierzchnia użytków rolnych należących do danego gospodarstwa rolnego, położonych w granicach ONW i wykorzystywanych do produkcji rolniczej, wynosi co najmniej 1 ha;
- 4) wnioskodawca złoży wniosek o płatność z tytułu prowadzenia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania;
- 5) wnioskodawca przestrzega minimalnych wymagań na obszarze całego gospodarstwa rolnego;
- 6) wnioskodawca zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na gruntach rolnych, na które uzyskał pomoc z tytułu gospodarowania na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, przez okres co najmniej 5 lat od dnia otrzymania pierwszej płatności;
- 7) wnioskodawca przestrzega zakazu stosowania w chowie zwierząt substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta – agonistycznym.

Zasięg geograficzny

Działanie jest wdrażane na obszarach wyznaczonych jako uprawnione do otrzymania wsparcia z tytułu ONW.

Forma i wysokość pomocy

Pomoc jest udzielana w postaci corocznych zryczałtowanych płatności (dopłat wyrównawczych) do hektara użytków rolnych położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania i

pozostających w użytkowaniu rolniczym. Stawki dopłat wyrównawczych z tytułu gospodarowania na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania są różne dla różnych typów ONW. Coroczna płatność otrzymywana przez beneficjentów stanowi iloczyn stawki ustalonej dla danego typu ONW oraz liczby hektarów zgłoszonych we wniosku, z uwzględnieniem degresywności.

Degresywność

Płatności podlegają degresywności w zależności od łącznej powierzchni działek rolnych objętych pomocą:

- 1) 1 – 50 ha – 100% płatności;
- 2) 50,01 – 100 ha – 50% płatności;
- 3) 100,01 – 300 ha – 25% płatności;
- 4) powyżej 300 ha – brak płatności.

Liczba beneficjentów

Szacowana liczba beneficjentów w latach 2007 – 2013 wynosi 5 250 tys.

Powierzchnia

Powierzchnia użytków rolnych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

Tabela Udział Obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania w Rzeczpospolitej Polskiej.

Typ obszaru
Powierzchnia użytków rolnych

(tys. ha)
(%)

ONW Górskie
197,77
1,21

ONW Nizinne
8541,38
52,31

ONW ze specyficznymi utrudnieniami
489,14
3,00

Razem ONW
9228, 29
56,52

Poza ONW
7099,11
43,48

Cały kraj
16327,40
100,00

Wskaźniki monitorowania

Wskaźniki produktu:

- 1) liczba wspieranych gospodarstw rolnych - w podziale na: płeć i wiek beneficjenta, typ ONW, województwa i powiaty oraz na wielkość gospodarstw z uwzględnieniem degressywności);
- 2) powierzchnia gruntów rolnych wspieranych w ramach działania - w podziale na: typ ONW i obszary Natury 2000, województwa.